

Питання практичного заняття за темою № 7
“Відшкодування (компенсація) шкоди у кримінальному провадженні”

1. Відшкодування (компенсація) шкоди потерпілому.
2. Переваги спільного розгляду цивільного позову і матеріалів кримінального провадження.
3. Підстави і порядок пред’явлення цивільного позову.
4. Процесуальні засоби забезпечення відшкодування (компенсації) шкоди, завданої кримінальним правопорушенням.
5. Відшкодування (компенсація) шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури та суду.

Практичні кейси

КЕЙС 1. Упущена вигода та цивільний позов у кримінальному провадженні

Підозрюваний обіцяв відремонтувати автомобіль потерпілого, взяв його, але замість ремонту – продав на розборку. Потерпілий заявив цивільний позов у кримінальному провадженні і просить стягнути також упущену вигоду, бо не зміг працювати як таксист.

КЕЙС 2. Збитки на лікування після тілесних ушкоджень

Потерпілого побили. Лікування оплатили родичі. Хто має право заявляти цивільний позов?

КЕЙС 3. Чи можна стягнути компенсацію за «моральну шкоду», якщо особу ще не визнано потерпілим?

Особа постраждала у ДТП, але слідчий досі не виніс постанову про визнання потерпілим. Вона хоче подати цивільний позов.

КЕЙС 4. Моральна шкода юридичній особі

Обшук провели з порушенням закону, медіа поширили відео, репутація компанії постраждала. Чи можна заявити моральну шкоду?

КЕЙС 5. Витрати на адвоката як шкода

Потерпілий хоче, щоб з обвинуваченого стягнули оплату адвоката.

КЕЙС 6. Компенсація за незаконне затримання

Особа була незаконно затримана, провела 16 годин у відділку, після чого провадження закрили за відсутністю складу злочину. Як відшкодувати шкоду?

КЕЙС 7. Кримінальний проступок і цивільний позов

При крадіжці (ч.1 ст.185 КК) потерпілій викрали телефон. Вона подає позов у кримінальному провадженні, але провадження — у формі спрощеного.

КЕЙС 8. Шкода від незаконного обшуку

Під час незаконного обшуку поліція пошкодила двері. Вони коштують 25 тис. грн. Куди звертатись?

КЕЙС 9. Чи можна подати позов після початку судового слідства?

Почалося судове слідство. Потерпілий хоче подати цивільний позов.

Орієнтовна відповідь:

Не можна.

Ст.128 КПК: позов подається до початку судового розгляду.

Після цього шлях — цивільне судочинство.

КЕЙС 10. Відмова слідчого долучити позов

Потерпілий подав позов на стадії досудового розслідування, але слідчий відмовляється долучити його.

КЕЙС 11. Чи може прокурор подати позов «в інтересах держави» при крадіжці телефону?

Прокурор подав позов у інтересах неповнолітньої потерпілої. Законно?

КЕЙС 12. Шкода від незаконного арешту рахунків

Фірмі заблокували рахунки в межах кримінального провадження. Вона втратила контракти. Чи стягнути збитки?

КЕЙС 13. Витрати на поховання

Потерпілий помер унаслідок злочину. Хто подає позов?

КЕЙС 14. Чи може суд сам присудити компенсацію, якщо позов не заявлено?

Обвинувачений визнав вину, в матеріалах справи є чеки на лікування, але позову немає.

КЕЙС 15. Шкода під час обшуку, але обшук був законним

Під час законного обшуку слідчі зламали замок.

КЕЙС 16. Потерпілий хоче відшкодувати збитки від того, що «йому стало страшно»

Внаслідок погрози вбивством потерпілий припинив працювати 5 днів.

КЕЙС 17. Чи може бути цивільним відповідачем роботодавець?

Працівник охоронної фірми спричинив шкоду потерпілому під час патрулювання.

КЕЙС 18. Позов залишено без розгляду — що далі?

Позов залишили без розгляду у кримінальному процесі. Чи можна подати його повторно?

КЕЙС 19. Компенсація за втрачене майно, яке було повернуто

У потерпілого викрали телефон, але поліція повернула його в неушкодженому стані. Потерпілий вимагає компенсацію.

КЕЙС 20. Суд відмовив у позові, бо не було квитанції

Потерпілий заявив позов на 50 тис. грн на лікування, але надав лише виписку з лікарні.